

Julkaisufoorumin ohjausryhmän kokous 1/2017

Maanantai 13.2.2017 klo 13–16

Tieteiden talo, Kirkkokatu 6, Helsinki, sali 401

Paikalla:

Puheenjohtaja:

Hallituksen puheenjohtaja Keijo Hämäläinen (Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Asiantuntijajäsenet:

Akatemiaprofessori Dennis Bamford (Helsingin yliopisto)

Ylitarkastaja Jukka Haapamäki (opetus- ja kulttuuriministeriö)

Tietojärjestelmäasiantuntija Jyrki Ilva (Kansalliskirjasto)

Professori Satu Lahti (Turun yliopisto)

Kirjastonjohtaja Riitta Lähdemäki (Suomen yliopistokirjastojen neuvosto)

Pääjohtaja Heikki Mannila (Suomen Akatemia)

Rehtori Matti Manninen (Suomen yliopistot UNIFI ry)

Professori Kimmo Nuotio (Helsingin yliopisto)

Kehityspäällikkö Hanna-Mari Puuska (CSC – Tieteen tietotekniikan keskus)

Professori Tiina Onikki-Rantajääskö (Helsingin yliopisto)

Professori Risto Rinne (Turun yliopisto)

Sihteeristö:

Suunnittelija Janne Pölönen (Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Suunnittelija Anna-Sofia Ruth (Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Toiminnanjohtaja Lea Ryyänen-Karjalainen (Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Poissa:

Professori Olli Silvén (Oulun yliopisto)

Toiminnanjohtaja Leena Wahlfors (Suomen yliopistot Unifi ry)

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.05.

- CSC – Tieteen tietotekniikan keskuksen edustaja ohjausryhmässä vaihtuu: Tuija Raaskan tilalle tulee kehityspäällikkö Hanna-Mari Puuska.

2. JUFO-portaali ja tutkijan käyttöliittymä

JUFO-portaali on Julkaisufoorumin arviointipaneelien jäsenille, tutkijoille ja muille tieteen parissa työskenteleville tarkoitettu palvelu, jossa voi hakea tieteellisten sarjojen, konferenssien ja kirjakustantajien tietoja sekä ehdottaa julkaisukanaville tasoluokkaa. Julkaisukanavien hakuja voi tehdä ilman sisäänkirjautumista, ja kirjautumalla on mahdollista saada käyttöön kattavammat tiedot julkaisukanavista tai tehdä kanavia koskevia ehdotuksia. Kirjautuminen on mahdollista joko omilla HAKA- tai ORCID-tunnuksilla, tai luomalla erillisen tunnuksen portaalissa. Tavoitteena on ottaa JUFO-portaali käyttöön helmi-maaliskuussa.

Keskustelu:

- Todettiin JUFO-portaali toimivaksi. Koska nostoehdotuksia tasoluokkiin 2 ja 3 käsitellään päivitysarvioinneissa neljän vuoden välein, erityinen haaste on pitää tutkijat tietoisina ehdotusten etenemisestä.

3. *Paneelien nimittäminen kaudelle 2018–2021*

Julkaisufoorumin ohjausryhmä nimittää tänä vuonna uudet arviointipaneelit seuraavaksi nelivuotiskaudeksi 2018–2021. JUFO-portaalin yhteyteen toteutetaan maaliskuun aikana panelistien ehdotuslomake, jonka kautta organisaatiot (yliopistot, tutkimuslaitokset, tieteelliset seurat ja tiedeakatemit) voivat tehdä ehdotuksia ja myös tutkijat voivat ilmoittautua ehdolle paneelien jäseniksi. Tammikuussa toteutettiin kysely, jonka tarkoitus oli alustavasti kartoittaa nykyisten paneelistien kiinnostusta jatkaa paneelissa ja halukkuutta toimia puheenjohtajana seuraavalla kaudella 2018–2021, sekä kysyä jäseniltä suosituksia paneelien tuleviksi puheenjohtajiksi.

Keskeisimmät havainnot kyselystä:

- Kyselyyn vastasi 136 panelistia, eli 67 % kaikista paneelien jäsenistä (204)
- Jatkokaudesta on kiinnostunut 62 vastaajaa (46 %), ja valituksi voi tulla enintään 52 (38 %). Saatetaan jäädään tavoitteesta, että puolet jäsenistä olisi aiemmin paneeleissa toimineita henkilöitä. Muutamassa paneelissa (9, 10 ja 12) jatkuvuus on vaarassa.
- Pj:n tehtävästä on kiinnostunut 26 panelistia 14 eri paneelista. Pj suosituksia saatiin 88 ja ne kohdistuivat 68 eri henkilöön.

Keskustelu:

- Ehdotuslomake todettiin käyttökelpoiseksi.
- Tutkijoita pyydetään ilmoittamaan Web of Science-tieteenalaluokkien lisäksi omat erikoisalansa vapaaseen tekstikenttään.
- Pohdittiin tulisiko toisen kauden puheenjohtajien olla mahdollista jatkaa jäsenenä, jos jatkuvuus on paneelissa muuten uhattuna. Julkaisufoorumin uskottavuuden kannalta pidettiin kuitenkin tärkeimpänä paneelien uusiutumista. Näin ollen ei katsottu tarpeelliseksi muuttaa edellisen kokouksen linjausta, jonka mukaan sama henkilö voi toimia arviointipaneelin jäsenenä kolmannen perättäisen kauden ainoastaan jos kyseessä on hänen ensimmäinen tai toinen kautensa puheenjohtajana.

Päätökset:

- Toteutetaan ehdotuslomake ja käynnistetään ehdotusprosessi suunnitelman mukaisesti.

4. *Korjaukset tasoluokkiin*

Julkaisufoorumille on lähetetty vetoamus, jossa esitetään lehden Physical Chemistry Chemical Physics (PCCP) nostamista tasoluokkaan 2. Kyseessä ei ole ensimmäinen kerta kun Julkaisufoorumille on esitetty tasoluokituksen korjaamista koskevia pyyntöjä. Ohjausryhmä ei ole halunnut ottaa kantaa yksittäisten kanavien tasoluokkiin, mistä päättäminen on asiantuntijapaneelien vastuulla. Ohjausryhmä on vahvistanut 19.5.2015 periaatteen, että yksittäisiä luokituksessa todettuja virheitä voidaan korjata ennen vuoden 2018 päivitysarviointia paneelien alkuperäisten kiintiöiden puitteissa yhden paneelin toimesta tai useamman paneelin kesken. Korjaustarvetta ja mahdollisuuksia niiden toteuttamiseksi arvioidaan sihteeristön ja asianomaisten paneelien puheenjohtajien kesken. Paneelin 4 näkemys on, että luokitukseen ei tehdä muutoksia. Yksittäistä muutosta ei voida toteuttaa ilman luokituksen uudelleen tarkastelua kokonaisuutena. Fysikaalisen kemian yleislehdistä PCCP ei välttämättä ole tärkeämpi kuin esimerkiksi Journal of Physical Chemistry C.

Päätökset:

- Ohjausryhmä käsitteli ehdotuksen, mutta totesi että päätös asiassa kuuluu paneelille. Seuraavassa päivitysarvioinnissa vuonna 2018 paneelien tulee kiinnittää erityistä huomiota fysikaalisen kemian lehtien luokitteluun.

5. *Julkaisukanavien käsittelyperiaatteet*

- A) Julkaisufoorumin on arvioitava rahoitusmallia varten kaikki kanavat, joissa ministeriön julkaisutiedonkeruun piiriin kuuluvien organisaatioiden tutkijat ovat julkaisseet vertaisarvioituja artikkeleita tai kirjoja. Lisäksi on arvioitu kanavia, joissa suomalaiset tutkijat eivät ole julkaisseet, mutta jotka Julkaisufoorumissa katsottiin 2012 tarpeelliseksi luokitella, tai joita tiedeyhteisön edustajat ovat ehdottaneet arvioitavaksi. Suomalainen väitöskirjantekijä oli lähettänyt käsikirjoituksensa luokittamattomaan lehteen ja ehdotti sitä lisättäväksi luokitukseen. Päätoimittaja pyysi Julkaisufoorumin arviointiprosessin keskeyttämistä, koska lehti ei ollut sitä itse aloittanut ja samalla veti käsikirjoituksen pois ilman kirjoittajan nimenomaista pyyntöä.
- B) Ohjausryhmän 8.6.2016 tekemän päätöksen mukaisesti Julkaisufoorumin julkaisukanavaluettelosta on poistettu noin 3 000 vakiintuneella nimellä listattua konferenssia. Poistettujen konferenssien lista on nähtävissä ja ladattavissa Excel-tiedostona Julkaisufoorumin verkkosivuilta. Listassa on ilmoitettu korvaavan julkaisukanavan yksilöivä tunniste. Samat tiedot on saatavissa myös koneluettavassa muodossa CSC:n tarjoaman palvelun kautta. Näiden konferenssien vertaisarvioidut artikkelit huomioidaan jatkossakin yliopistojen rahoitusmallissa, mutta aiemmasta käytännöstä poiketen ne saavat tasoluokan julkaisuun merkittävä ISSN-tunnusta vastaavan julkaisusarjan tai ISBN-tunnusta vastaavan kirjakustantajan perusteella. Tiedotuksesta huolimatta muutos on herättänyt huolta tutkijoissa.

Keskustelu:

- Väitöskirja-artikkelien laadun arviointia ei voida ulkoistaa mekaanisesti Julkaisufoorumi-luokituksen tehtäväksi. Ohjaajan ja tarkastajien tehtävään kuuluu arvioida laatukriteerien täytyminen sisällöllisin perustein.
- Julkaisufoorumi-luokitusta tehdään suomalaisen tutkimuksen arvioinnin tarpeisiin, jolloin luokituksen tulee kattaa suomalaisen tutkimuksen kannalta keskeiset kanavat. Koska kohdassa 5 A käsitellyssä lehdessä ei ole toistaiseksi julkaistu suomalaisia julkaisuja, ei sitä olisi aivan välttämätöntä luokitella. Toisaalta lehden arviointiprosessi on jo käynnissä, ja on myös tärkeätä että arviointi on ulkopuolisista vaikuttimista riippumaton.
- Osa tutkijoista on käsittänyt, että Julkaisufoorumista poistettujen konferenssien julkaisuja ei enää lainkaan noteerata, vaikka tiedotteissa on korostettu että kyseisten konferenssien julkaisut saavat jatkossa tasoluokan julkaisusarjan tai kustantajan perusteella.
- Pohdittiin täytyisikö konferenssien tiedot edelleen näyttää julkaisukanavahaussa, esimerkiksi tietyn siirtymäajan. Todettiin kuitenkin, että kyseessä on viestinnällinen ongelma, eikä sen vuoksi ole tarpeellista tehdä teknisiä muutoksia hakusivuille tai JUFO-portaaliin. Riittää että muokataan Julkaisufoorumin verkkosivulla olevaa Excel-tiedostoa selkeämpään muotoon ja tiedotetaan asiasta tehokkaammin.
- Springer ja Elsevier julkaisevat paljon konferenssien Proceedings-niteitä, ja pienen osan näistä myös julkaisusarjojen ulkopuolella. Näin ollen osa konferenssi-julkaisuista saattaa päätyä kirjakustantaja-luokituksen perusteella tarkoitettua korkeampaan tasoluokkaan. Sihteeristö voi selvittää, kuinka laajasta julkaisumäärästä on kyse, ja kuinka kattavasti Springerin ja Elsevierin kirjasarjat olisi mahdollista tunnistaa ISSN-tunnuksen perusteella.

Päätökset:

- Arvioidaan kohdassa 5 A käsitelty lehti normaalin käytännön mukaisesti.
- Muokataan poistettujen konferenssien Excel-tiedosto tutkijan näkökulmasta mahdollisimman ymmärrettävään muotoon ja tehostetaan viestintää.

6. *Beallin listan lakkauttaminen*

Julkaisufoorumissa on pyritty tunnistamaan ns. saalistajalehtiä ja -kustantajia käyttämällä apuna University of Colorado Denverissä kirjastonhoitajana työskentelevän professori Jeffrey Beallin koostamaa listaa. Listalle Beall on kerännyt mahdollisesti tai todennäköisesti tieteen hyviä käytäntöjä rikkovien tiedekustantajien ja -lehtien nimiä. Tietoa Beallin epäilemistä kanavista on hyödynnetty paneeleissa arvioinnin taustatietona (ei kriteerinä), sekä mahdollisesti epäluotettavien kanavien tunnisteena ja hakuehtona Julkaisufoorumin julkaisukanavien hakusivulla. Tammikuussa 2017 lista lakkautettiin. Listalle kuului 1155 kustantajaa ja 1294 lehteä, ja edellisen vuoden aikana määrä kasvoi 232 kustantajalla ja 412 lehdellä. Ei ole tietoa siitä tullaanko tätä tai vastaavaa listaa jatkossa ylläpitämään jonkin tahon toimesta.

Keskustelu:

- Koska Beallin listaa ei enää päivitetä, ei kannata ylläpitää järjestelmässä pian vanhentuvaa tietoa Beallin epäilemistä kanavista, ja tähän perustuvat toiminnallisuudet tulee poistaa Julkaisufoorumin hakusivuilta.
- Panelisteille tiedosta voisi olla edelleen hyötyä, vaikka osa epäilyistä onkin kyseenalaistettu. Ongelma on että tiedot vanhentuvat nopeasti. Näin ollen olisi parasta lopettaa Beallin listan käyttö tietolähteenä kokonaan.
- Beallin listan lakkauttaminen ei poista saalistajalehtien ja -kustantajien ongelmaa. Jos sihteeristö havaitsee arvioitavien kanavien tiedoissa epäilyttäviä piirteitä, paneelia voidaan pyytää arviointisivuston kautta kiinnittämään asiaan erityistä huomiota.

Päätökset:

- Lopetetaan Beallin listan käyttö tietolähteenä ja tehdään tietojärjestelmiin tarvittavat muutokset.

7. *Jufo-luokitusten ja viittausindeksien Web of Science-vertailu*

Julkaisufoorumin ja CSC:n yhteistyönä (Janne Pölönen ja Yrjö Leino) on toteutettu Web of Science-aineistoon perustuva selvitys, jossa on laskettu paneelialoittain eri tasoluokkiin sijoittuvissa lehdissä vuosina 2008–2010 ja 2011–2013 julkaistujen suomalaisten yliopistojen julkaisujen lukumäärä, viittausindeksit, Top10-indeksit, viittaamattomien julkaisujen osuus. Nämä tiedot on tuotettu sekä käyttäen takautuvasti vuoden 2014 ja 2015 Jufo-luokitusta. Tulosten perusteella voidaan tarkastella vanhan nimekepohjaisen ja uuden julkaisuvolyymipohjaisen tasoluokituksen ominaisuuksia julkaisujen tieteellisen vaikuttavuuden mittarina. Vastaava selvitys toteutettiin vuonna 2012 vuosien 2004–2008 Web of Science-julkaisuilla. Selvitystyön yhteydessä tuotettiin myös lehtitason tarkasteluja, joita voidaan mahdollisesti hyödyntää arviointityössä.

Keskeisimpiä havaintoja:

Suomalaisten yliopistojen 2011–2013 Web of Science -julkaisut vuoden 2015 luokituksella

JUFO-luokka	Viittausindeksi*	Top10-indeksi*	Viittaamattomia	Julkaisuja (ositettu)
Taso 3	2,65	3,00	13 %	1510
Taso 2	1,53	1,65	17 %	4203
Taso 1	0,88	0,71	26 %	9315

*maailman keskitaso tieteenalalla = 1.

- Korkeamman tasoluokan lehdissä julkaistuilla artikkeleilla on selvästi alemman tasoluokan lehtiä korkeampi viittausindeksi, Top10-indeksi ja pienempi viittaamattomien osuus.

- Vuoden 2015 luokituksessa on suuremmat erot viittausindeksissä ja Top10-indeksissä eri tasoluokkien välillä kuin vuoden 2014 luokituksessa.
- Ei ole havaittavissa merkittävää muutosta eri tasoluokkiin sijoittuvien julkaisujen osuudessa tai vaikuttavuudessa vuosien 2008-2010 ja 2011-2013 välillä.

Keskustelu:

- Jufo-luokituksen ja viittausindeksien vertailun tulokset ovat luokituksen toimivuuden kannalta myönteisiä ja lisäävät luottamusta Julkaisufoorumiin. Siirtyminen vuonna 2015 julkaisuvolyymipohjaiseen järjestelmään kiristi ja samalla entisestään terävöitti luokitusta.
- Julkaisufoorumi siis toimii tieteellisen vaikuttavuuden keskimääräisenä osoittimena kun tarkastellaan suomalaisten yliopistojen koko julkaisutuotantoa. On kuitenkin muistettava, että luokituksen käyttökelpoisuus yksilötason arviointi- tai ohjausvälineenä on kyseenalainen. Tutkijan on valittava julkaisukanava ensisijaisesti tutkimuksensa lähtökohdista eikä Julkaisufoorumi-luokituksen perusteella. On myös selvää, että esimerkiksi Suomen Akatemian ulkomaiset asiantuntijat eivät tunne tai käytä Julkaisufoorumi-luokitusta arviointitehtävässään.
- Todettiin että suomalaisten julkaisujen vaikuttavuudessa ei ole havaittavissa juurikaan muutosta vuosien 2008-2010 ja 2011-2013 välillä. Ainoastaan vuoden 2015 luokituksessa tason 3 lehdissä julkaistujen artikkelien indeksit ovat jälkimmäisellä kaudella edellistä korkeammat. Pohdittiin voisiko muutos olla seurausta tarkastelun kohteena olevien julkaisujen pienestä määrästä. Todettiin myös, että selvitystä olisi kiinnostavaa jatkaa tutkimalla kuinka suomalaiset julkaisut ovat menestyneet eri tasoluokissa verrattuna muun maailman julkaisuihin.
- Tiedetään että yhteisjulkaisut saavat enemmän viittauksia, mitä enemmän ja useammasta maasta niissä on tekijöitä. Suomalaisten julkaisujen viittauksin mitattava vaikuttavuus riippuu myös siitä, minkä maiden kanssa yhteistyötä tehdään. On myös suuria eroja alojen välillä siinä, kuinka nopeasti julkaisut keräävät viittauksia.
- Viittaamattomien osuus on suurempi vuosien 2011-2013 julkaisuista kuin vuosien 2008-2010 julkaisuista, mikä johtuu siitä että edelliset ovat ehtineet kerätä vähemmän viittauksia. Pohdittiin kuinka suuri osuus viittaamattomista artikkeleista on väitöskirja-artikkeleita, jotka on ollut pakko tuottaa. Vuoden 2015 luokituksella erot ovat tasoluokkien välillä vuoden 2014 luokitusta pienempiä. Pohdittiin missä määrin tätä voisi selittää se, että entistä suurempi osa tasoluokan 2 ja 3 julkaisuista on ihmistieteiden artikkeleita, jotka keräävät Web of Science-tietokantaan indeksoitavia viittauksia muita tieteenaloja vähemmän ja hitaammin.
- Myös lehtitason tarkastelu todettiin hyödylliseksi, koska sen perusteella voidaan tarkastella tarkimmalla mahdollisella tavalla suomalaisten julkaisujen vaikuttavuutta suhteessa Julkaisufoorumi-luokitukseen. On kuitenkin muistettava, että tulosten luotettavuus heikkenee jos julkaisumäärä on kovin pieni. Päivitysarviointia varten julkaisumäärää voidaan kasvattaa ottamalla tarkastelun kohteeksi viiden vuoden julkaisut (esim. 2010-2014). Tämä on kuitenkin vain arviointityötä tukevaa informaatiota paneeleille. Luokituspäätöksiä ei voida tehdä yksinomaan lehtikohtaisten viittaustietojen perusteella, mutta ne voivat auttaa paneeleita nostamaan esiin kanavia, joiden tasoluokkaa on perusteltua harkita.

8. Suomen ja Flanderin yliopistojen ihmistieteiden julkaisuaineistojen vertailu

Julkaisufoorumin ja Antwerpenin yliopiston ECOOM tutkimuskeskuksen – Centre for R&D Monitoring yhteistyönä (Janne Pölönen, Tim Engels, Frederik Verleysen ja Raf Guns) on toteutettu ENRESSH Cost-toimen rahoittama Flanderin ja Suomen kansallisiin julkaisuaineistoihin perustuva ihmistieteiden julkaisuutoiminnan vertailu. Vertailu rajattiin vuosina 2011-2014 julkaistuihin vertaisarvioituihin lehtiartikkeleihin, jotka on julkaistu Flanderin ja Suomen kansallisissa julkaisukanavaluokituksissa vähintään tasolle 1 hyväksytyissä lehdissä. Näiden julkaisujen osalta voitiin tarkastella tieteenaloittain julkaisukanavien käyttöä, julkaisukieltä, Web of Science- ja Scopus tietokantojen kattavuutta, sekä yhteisjulkaisemista.

Keskeiset havainnot:

Suomen ja Flanderin yliopistojen ihmistieteiden lehtiartikkelit 2011-2014

	Yhteiset kanavat	Englanninkielisiä	WoS-julkaisuja	Scopus-julkaisuja	Yhteisjulkaisuja	Tekijöitä /yhteisjulkaisu	Yliopistojen yhteisjulkaisuja	Julkaisuja
Suomi	43 %	77 %	46 %	66 %	56 %	3,9	10 %	13945
Flander	36 %	76 %	62 %	73 %	70 %	5,1	6 %	20585

- Englanninkielisten julkaisujen osuus on yhtä suuri, mutta Flanderissa hieman suurempi osuus julkaisuista on Web of Science- ja Scopus-indeksoiduissa lehdissä.
- Flanderissa suurempi osuus julkaisuista on yhteisjulkaisuja, ja tekijöitä per yhteisjulkaisu on keskimäärin enemmän kuin Suomessa (ehkä ero tutkimuskulttuurissa).
- Tieteenalojen väliset erot ovat Flanderin ja Suomen aineistossa samanlaiset, eli suomalaisten ihmistieteilijöiden julkaisukäytännöt näyttäisivät siis noudattavan omien tieteenalojensa kansainvälisiä käytäntöjä.

Keskustelu:

- Erityisesti ihmistieteiden osalta on erittäin tärkeää, että voidaan vertailla Suomen ja muiden maiden julkaisuutoimintaa kattavilla ja vertailukelpoisilla aineistoilla, koska kansainväliset tietokannat Web of Science ja Scopus eivät kata riittävästi näiden tieteenalojen julkaisuutoimintaa. Flanderin, eli Belgian hollanninkielinen osa, on Suomen kannalta koon ja kielen perusteella kiinnostava vertailumaa. Erityisesti oikeustiede nousi esiin esimerkkinä alasta, jolla vertailua hankaloittaa julkaisutyyppien kirjavuus: osa julkaisuista ei täytä tiedonkeruun muodollisia kriteereitä vaikka niitä pidetäänkin merkittävänä.
- Todettiin, että joillain aloilla suomalaiset ovat pyrkineet kansainvälistymään voimakkaasti (esim. oikeustiede ja psykologia), mikä näkyy englanninkielisten julkaisujen suurempana osuutena verrattuna Flanderiin. Toisaalta jos julkaisumäärät ovat jollain aloilla kovin pieniä, maiden välisten erojen merkitsevyys saattaa myös olla kyseenalainen.
- Pohdittiin mikä selittää, että joillakin humanistisilla aloilla hyvin pieni osuus julkaisuutoiminnasta suuntautuu kanaville, joita myös toisen vertailumaan tutkijat ovat käyttäneet. Näillä aloilla huomattava osa tutkimusta liittyy kansalliseen kontekstiin ja julkaistaan kansallisilla kielillä, joten vertailumaiden tutkimusintressit eivät automaattisesti kohtaa yhteisillä julkaisukanavilla. Näillä aloilla ei kehity suuria kansainvälisiä kanavia, joissa kaikki saman aiheen tutkijat pyrkisivät julkaisemaan tuloksiaan, vaan julkaisut jakautuvat useisiin mahdollisiin kanaviin.
- Selvitystä on tarkoitus jatkaa tutkimalla tarkemmin julkaisumaita.

9. Kansainvälinen yhteistyö

- A) Nordic List -ohjausryhmä kokoontuu 9.3. Kööpenhaminassa. Kokouksessa viimeistellään yhteistyösopimus Directory of Open Access Journals:n kanssa. DOAJ on kansainvälisesti kattavin uskottavien avointen vertaisarvioitujen tieteellisen lehtien tietokanta. Kustakin maasta osoitetaan DOAJ:lle 5000 GBP:n vuotuinen tuki, mitä vastaan DOAJ antaa käyttöön tiedot kaikista indeksoimistaan lehdistä, myös niistä jotka eivät ole täyttäneet laatuvaatimuksia.
- Suunnitellaan yhteistyömaiden Julkaisuforumia vastaavien tahojen puheenjohtajien tapaamista, jossa aiheena olisi yhteistyön laajentaminen kanavien arvioinnissa.

- B) 22. Nordic Workshop on Bibliometrics and Research Policy järjestetään 8.-9.11.2017 Tieteiden talolla Helsingissä TSV:n, Tampereen yliopiston Tiedon, tieteen, teknologian ja innovaatioiden tutkimuskeskuksen (TaSTI) ja Helsingin yliopiston kirjaston (HULib) yhteistyönä.
- C) European Network for Research Evaluation in the Social Sciences and the Humanities eli ENRESSH on COST-toimi, joka alkoi huhtikuussa 2016 ja päättyy huhtikuussa 2020. Tavoitteena on laatia ehdotus tutkimuksen arvioinnin parhaiksi käytännöiksi yhteiskunta- ja humanististieteellisillä aloilla. Hankkeessa on mukana tutkimuksen arvioinnin asiantuntijoita, tutkimushallinnon edustajia sekä ihmistieteiden tutkijoita 36 maasta.
- Ihmistieteiden arvioinnin parhaat käytännöt –oheistus
 - Ihmistieteiden julkaisukäytäntöjen ja vaikuttamistapojen maiden väliset ja Euroopan laajuiset vertailut
 - Euroopan laajuisen tutkimustietopalvelun toteutus (on tehty ehdotus suomalaisen VIRTJA-julkaisutietopalvelun laajentamisesta: liite 3)

Keskustelu:

- Keskusteltiin erityisesti julkaisutietojen integrointia koskevasta ehdotuksesta, jossa suomalaisen VIRTJA-julkaisutietopalvelun konseptia käytettäisiin vastaavan Euroopan laajuisen julkaisutietopalvelun järjestämiseksi. Tämä on tärkeä tavoite etenkin ihmistieteiden julkaisu toiminnan vertailtavuuden kannalta, koska Web of Science- ja Scopus-tietokantojen kattavuus on puutteellinen ja kansallisen- ja organisaatiotason julkaisutiedot ovat hajallaan ja tiedon laatu näissä aineistoissa on vaihteleva.
- Erityisesti julkaisutietojen laatu ja vertailukelpoisuus on suuri haaste, mitä pyritään kehittämään yhteistyössä ENRESSH-verkoston ja euroCRIS:n kanssa. On myös muita mahdollisia teknisiä ratkaisuja Euroopan laajuisen julkaisutietojen integroinnin toteuttamiseksi, erityisesti OpenAIRE:lla on vastaavanlaisia pyrkimyksiä. Rahoituksen järjestäminen on myös keskeinen kysymys.

10. Ilmoitusasiat

- Paneelissa 21 Kimmo Koskenniemi (HY) on vetäytynyt paneelityöstä, ja hänen tilalleen on kutsuttu Martti Vainio (HY).

11. Muut asiat

- Sopimusneuvotteluissa kansainvälisten tiedekustantajien kanssa suomalaisten tiedekirjastojen konsortio vaatii hintojen kohtuullistamista ja julkaisujen avoimuuden lisäämistä. Tavoitteiden edistämiseksi olisi luotava painetta kustantajiin, kuten Elsevieriin, tiedeyhteisön ja rahoittajien toimesta (esim. Tiedon hinta -vetoisuus).
- Julkaisufoorumin tai yliopistojen rahoitusmallin signaalivaikutus voisi olla merkittävä, mutta avoimuutta edistävää elementtiä ei toistaiseksi ole mukana. Julkaisufoorumin ohjausryhmässä on aiemminkin keskusteltu siitä pitäisikö avoimuus olla nostaa arviointikriteeriksi, ja asiaa voi olla tarpeellista tarkastella myöhemmin uudelleen.
- Yksi mahdollinen vaihtoehto voisi olla arvioida kustantajia sen perusteella kuinka ne edistävät avoimuutta, käyttäen esimerkkinä avoimen tieteen arvostelumatriisia. Lehdille voisi olla mahdollista määrittää Jufo-luokituksen lisäksi avoimuusindeksi, joka ei vaikuta rahoitukseen mutta kertoo tutkijalle kanavan avoimuudesta. Parasta olisi pyrkiä toteuttamaan avoimuuden arviointia kansainvälisessä yhteistyössä. Sihteeristö voisi ottaa tämä esiin Pohjoismaisten yhteistyötahojen Nordic List-kokouksessa.
- Todettiin että lehden käsite alkaa ehkä kadota, joten olisi kiinnostavaa tietää miten tutkijoiden tavat etsiä tutkimuksensa kannalta relevantteja julkaisuja ovat muuttumassa.

12. Seuraava kokous

- Vuodelle 2017 on sovittu valmiiksi seuraavat kokousajat: ke 7.6.2017 klo 13-16 ja ke 11.10.2017 klo 13-16.

13. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.03.

Toimeksi saaneena,

Janne Pölönen
Suunnittelija, Julkaisufoorumi
Puh. (09) 2286 9246 tai (044) 346 9491
Sähköposti: janne.polonen@tsv.fi
Tieteellisten seurain valtuuskunta
Snellmaninkatu 13, 00170 Helsinki